

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

Non ignoro, quàm acriter Lutherus inuectus fuerit in M. Simonem Wolferinum Anno 1543. eo quòd vinum ex cœna residuum cum alio vino communi miscere & epotare fuerit solitus: Ex quo sequitur, Lutherum, vinum illud habuisse pro sanguine Christi; nam si pro tali non habuisset, causæ nihil erat, cur tam cholericè in Wolferinum insurgeret. Alibi tamen aliter sensit Lutherus extraque vsum & sumptionem corpus & sanguinem Christi non agnouit: nominatim in Concordia cum Bucero Wittebergæ inita Anno Domini 1536. de qua fusè agit Calvinianus Hospinianus parte secunda Historiæ Sacramentariæ ad Annum 1536.

Antipharmacum.

IN hac tanta sectariorum, tanta in re, dissensione, quilibet animaduertit, verum esse illud, quod olim à S. Hieronymo scriptum est. *Vagi sunt sensus hæretica deceptionis. In tam innumera hæc pestis se findit, ut penitus quos sint, inuestigari nequeant. At Catholica veritas vaga & inuestigabilis non est, quia una eademque est agnita totum per orbem fidelibus.* Occurrit & illud Lutheri Tom. 2. Epist. Lat. ad Stifelium fol. 309. *Ista sectarum pugnantia signum est Satana esse, quod docent, eo quod Spiritus Dei non sit dissensionis Deus, sed pacis.*

Quæritur XII. Vtrum si aliquid de vino Lutherianum in morem consecrato defluat in vestem communicantis, aut in terram, aut alio, illud ore sugi, & pars tali vino tacta radi debeat.

Solutio huius quæstionis intelligetur ex sequenti Historia, quam memorat M. Ioannes Hackenburg, Prædicans Erffurdienfis in libro contra novos Zuinglianos.

gianos. Als im 1542. Jahr Zu Witteberg ein Weib
zum Abendmal gangen / vnd vngesehr an den Kelch /
als sie darauß trincken wöllen / gestossen / daß etwas
Blut Christi auff ihr Kleid / vnd auff den Stul / an
dem sie kniet / gefallen; Als bald solchs Lutherus
samt Pomerano / so beide vbergestanden / gesehen /
lauffens hinzu / lecken das Blut Christi so wol von ihr
rem Kleid / als dem Stul / lassen den Stul vber
diß weil etwas eingessen / hoblen / vnd auß dem
Kleid das Stücke / darauß das Blut Christi gefallen /
schneiden / verbrennen das Stücke samt den Schnei-
ten. *Cum anno Dn. 1542. VVitteb. mulier quaedam Cœnam
adiret Euangelicã; & casu in calicem impegisset, vt sanguinis
Christi aliquid partim in vestem, partim in sedile, cui geni-
bus innitebatur, incidere: quam primum hoc Lutherus & Po-
meranus, qui è regione stabant, viderunt; accurrunt; sangui-
nemq; Christi partim è veste mulieris, partim è sedili elam-
bant: quin etiam sedilis locum, qui sanguinem Christi imbi-
bisse non nihil videbatur, dedolari faciunt; partem autem ve-
stis muliebris, sanguine Christi tinctam excindi curant: quam
cum assulis comburunt.*

Si Lutherus & Pomeranus existinassent corpus &
sanguinem Christi extra vsum & sumptionem in pane &
vino non esse; haud vtique ad vini linctum tam humili-
ter sese abiecissent; nec lignum radi & partes vestis asper-
sas excindi ac comburi iussissent. si alibi non semel, sed
sæpius Lutherus scripsit extra vsum & sumptionem pa-
nis & vini non adesse corpus Christi, id mirandum non
est; quia hanc ab Euangelio suo gratiam acceperat, vt
vno eodemque ex ore calidum simul & frigidum effla-
re liceret.

Quæritur XIII, Vtrum corpus & sanguis Christi sit
sub

sub pane & vino ante consecrationis prolata verba. Affirmat Brentius, in libro, quem *Recognitionem Propheticae & Apostolicae doctrinae* inscripsit: Et adeo quidem affirmat, ut palam scribat, *Magicam Papisticam consecrationem vitari non posse, nisi hoc asseratur.* Nec dissonat Lutherus Hom. de Eucharistia Tom. 7. Lat. Witteberg. vbi dicit; *verba consecrationis non esse nobis data, ut illis Christum è caelo detrahamus* (neque nos hoc docemus; sed data nobis dicimus, ut per illa Christus sub specie panis & vini praesens fiat) *sed nostrae fidei & securitatis confirmanda gratia nobis data sunt, ut sciamus illum certò inuenire.* (Vides ergo verba consecrationis, ut nos appellamus, ideo duntaxat instituta, ut sciamus in pane & vino Christum certò inueniri) *nam quanquam nusquam non sit Christus in omnibus etiam creaturis, (en manifestum Vbi quistam Lutherum) & ego illum in silice, in igne, in aquis, adde etiam in laqueo inuenire possim, sicut certò etiam inest laqueo; citra tamen verbum illic quarendus non est.* (Cur non? si certò omnibus rebus inest? nam æquè certò eum illic inuenturus sum, ac in pane & vino; cum æquè certò illic sit) *Est quidem passim omnibus locis, neque tamen vult ut passim illum captes, aut queras, sed vbi verbum esse audieris, ibi captato, & illum rectè & certò capies.* Ergo consecrationis seu Institutionis verba nihil aliud efficiunt, & praestant, quam ut Christum in pane & vino capere & captare possimus; nam licet in aliis itidem rebus verè secundum suam naturam humanam (ita enim intelligit Lutherus) inest, non sinit tamen in illis se capi aut captari; quia in solo pane & vino capi & captari voluit.

Huc etiam pertinent caelestia illa Lutheri verba, in Defensionem Verborum coenae. *Captio semibi obiciunt: si Christi corpus ubique locorum est, sanè deuorabo & epotabo*
id in

id in singulis œnopolis ex patinis, vitris & cantharis; nec differentia erit ulla inter meam mensam, & Domini cœnam. Nec fuerit eius deuorandi modus aut finis ullus. Nam nos Germani plerique adeo porcorum lutulentissimorum naturam induimus, ut cum honestatis, tum pietatis sensu amisso, de Deo audiamus, tantidem aestimemus, ac si prestigiatorum somnia & nuga recitentur, &c. Ausulta ergo, tu porce, canis, Sacramentarie, aut quises, asine brute, esto, Christi corpus sit ubique locorum, attamen non propediem illud concludes, quod ubique, & singulis rebus Christum deuores & bibas, aut tangas.

Licet Christus sit ubique, tamen non patitur se palpari aut comprehendi: potest quidem ita se enucleare, ut folliculum accipias, & tamen nucleum non apprehendas, quid ita? dicam tibi; quia aliud est, Deum hîc esse, & Deum tibi aut tua causa hîc esse. Tum autem tibi, aut tua causa hîc est, cum Verbum suum addit, eoque se quasi alligat dicendo; Hic me inuenies, si hoc verbum habeas; tum certissimè eum apprehendere, & habere potes, & dicere; Hic ego te habeo secundum verbum tuum.

Et quamuis sit ubique; haud quaquam poteris eum, ut olus deuorare, aut ut iusculum absorbere in mensa tua, nisi Dei voluntas sic ferat. Christus iam insensibilis factus est, nec poteris eum contactu complecti, licet in tuo pane existat, nisi tua causa sese ad certam mensam annectat, teque ad eam mensam suo verbo auertat, & ipse tibi panem suo verbo indicet, in quo se comedi à te velit, &c.

Antipharmacum.

Ex his Spiritu scilicet æthereo insigniter delibutis verbis quilibet intelligit, cœnæ verba Luthero nihil aliud